

Quickscan natuurtoets Kruisbergseweg 181 in Doetinchem

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

RAPPORTNUMMER 0996



Quickscan natuurtoets Kruisbergseweg 181 in Doetinchem

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : 23-10-2009

Rapportnummer : 0996
Projectnummer : 1274

Opdrachtgever : Kobessen Milieu B.V.
Contactpersoon : Dhr. J. Geerdink

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	8
3.1	Methode	8
3.2	Resultaten	9
4	Flora- en faunawet	12
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	12
4.2	Wettelijke consequenties	13
5	Conclusie	15
Bijlage 1	Kisal gegevens	16
Bijlage 2	Gegevens Natuurloket	17
Bijlage 3	Impressie plangebied	18
Bijlage 4	Wettelijk kader	19

1 Inleiding en doel

De eigenaar van de betreffende locatie aan de Kruisbergseweg 181 in Doetinchem is van plan om 4 woningen te realiseren op het perceel. Deze ruimtelijke ontwikkeling zal samengaan met de realisatie van ca. 1 hectare nieuwe natuur.

De huidige wetgeving verlangt een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. De heer Geerdink is betrokken bij de planvorming en heeft daarom de Stichting Staring Advies gevraagd voor de uitvoering van een quickscan. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming gebracht kunnen worden met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

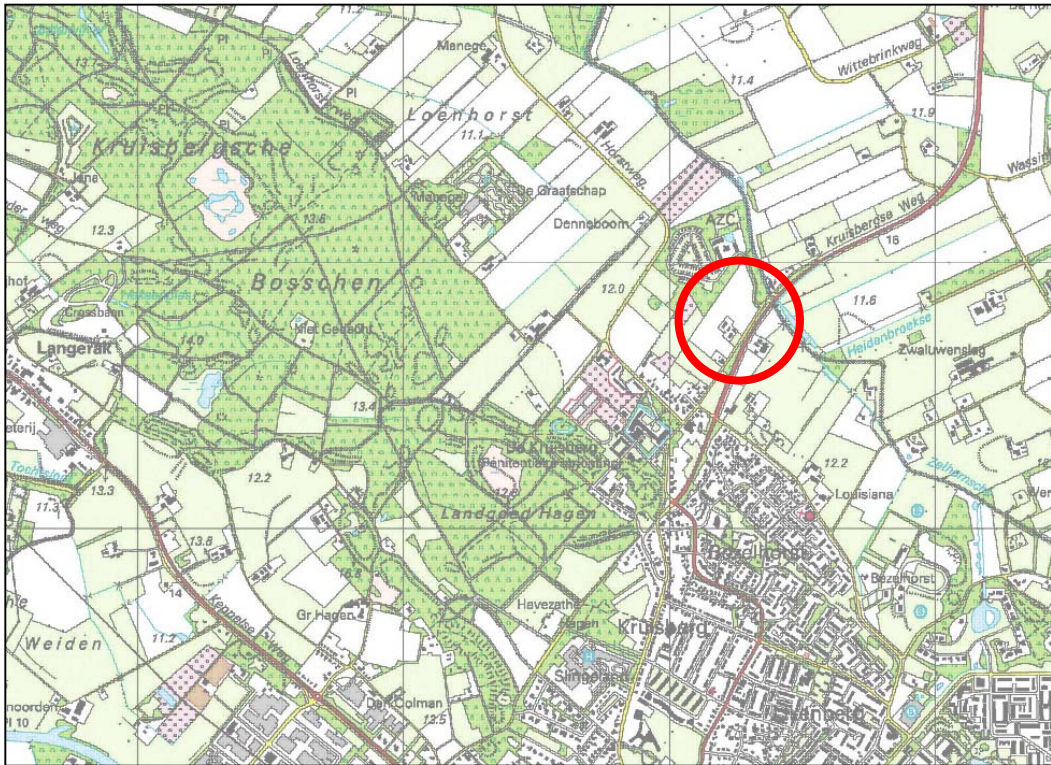
Locatie: Kruisbergseweg 181
Plaats: Doetinchem
Gemeente: Doetinchem
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

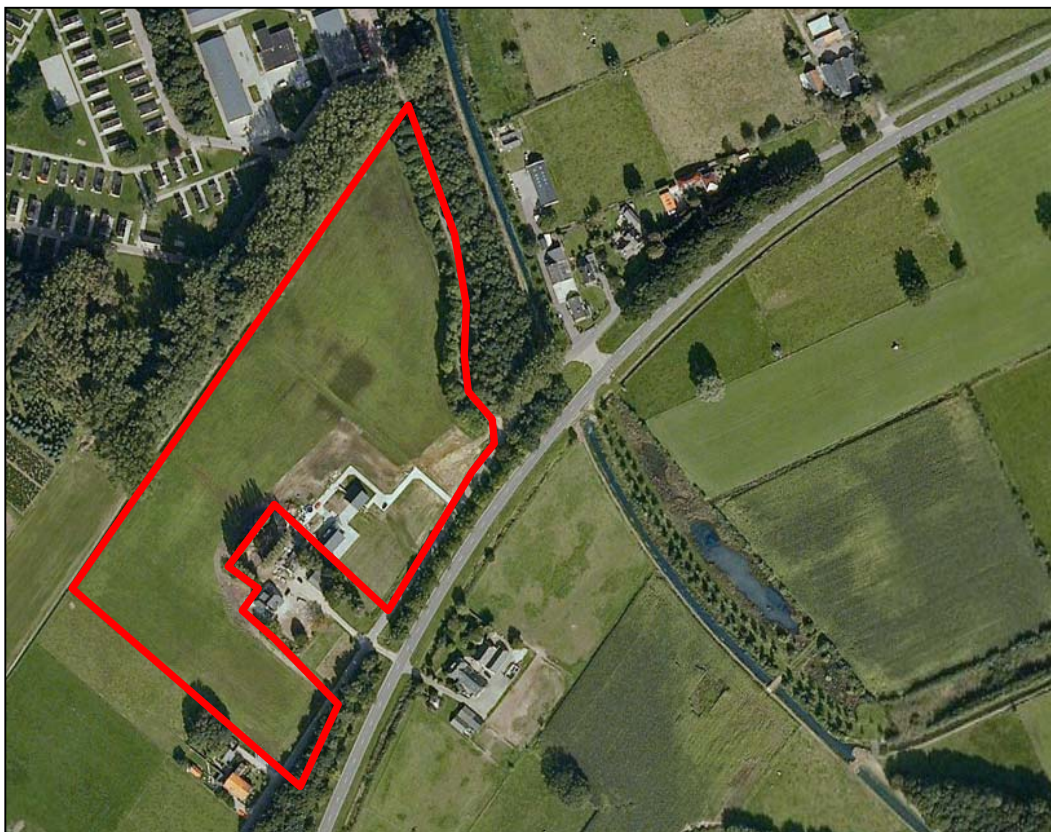
Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Doetinchem, ten noorden van de stad Doetinchem (zie figuur 1). Het plangebied ligt in een open agrarisch landschap met voornamelijk graslanden en akkers, afgewisseld met kleine landschapselementen als houtsingels, solitaire bomen en enkele houtwallen. Ten westen van het plangebied liggen de Kruisbergsche Bossen. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan het voormalig AZC terrein. Het AZC is sinds de sluiting omgevormd tot natuurontwikkelingsterrein. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de Kruisbergseweg, aan de oostzijde aan de Christoffelstraat en aan de westzijde aan een graslandperceel. Ten noordoosten van het plangebied stroomt de Zelhemsche Beek. De bebouwing van de Kruisbergseweg 179/179a valt buiten het plangebied. Het plangebied is ca. 3,5 ha groot en bestaat momenteel voornamelijk uit grasland en diverse bomen. Op de locatie is een woning met kantoorgebouw aanwezig (zie figuur 2 en bijlage 3).

Geplande werkzaamheden

Het plan is om op het perceel 4 nieuwe vrijstaande woningen te realiseren. Er worden geen gebouwen gesloopt of bomen gekapt. Verder wordt ca. 1 ha overgedragen aan de gemeente Doetinchem. Op dit terrein zal natuurontwikkeling plaatsvinden.



Figuur 1. Ligging van het plangebied.

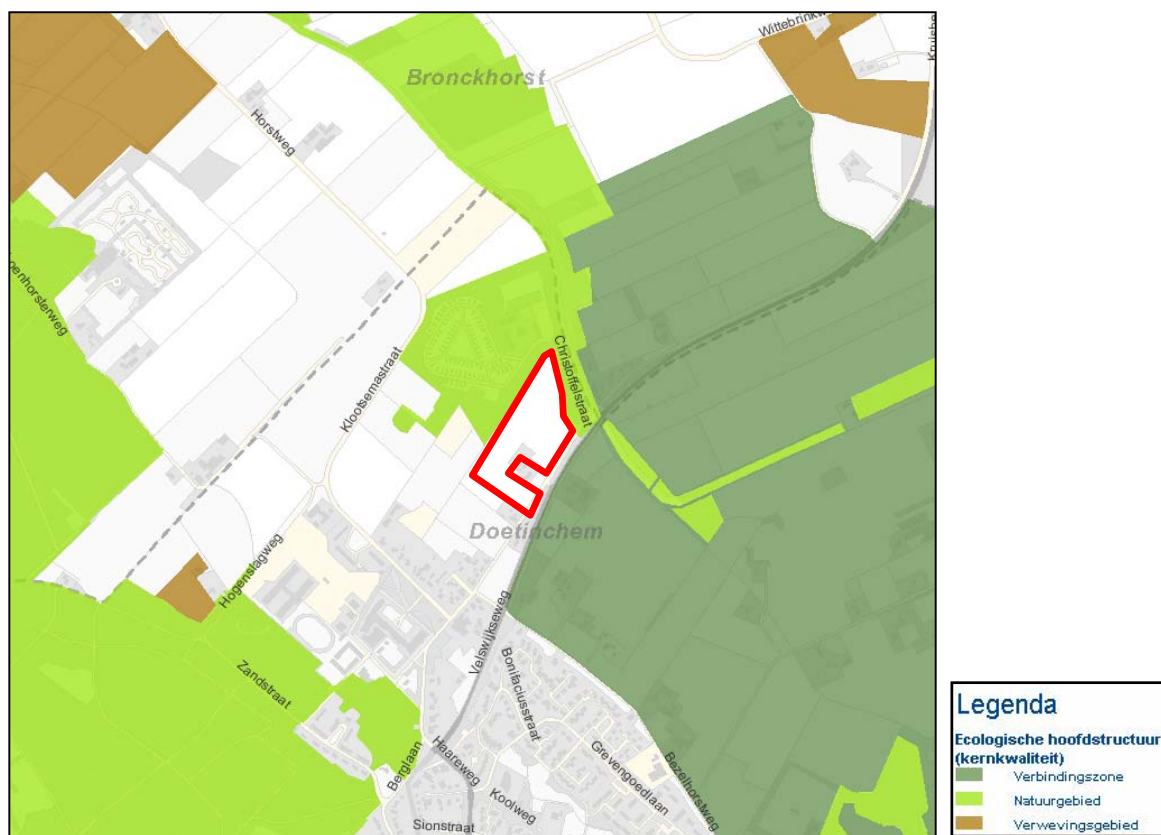


Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied.

Beschermde status plangebied

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het gebied grenst aan een EHS-natuurgebied: het voormalige AZC-terrein. Ten oosten van het plangebied ligt een EHS verbindingszone langs de Zelhemsche Beek (zie figuur 3).

Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied in de omgeving van de aanwezige EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden, nieuwbouw van 4 woningen. De groene inpassing van de 4 woningen, in combinatie met de realisatie van ca. 1 ha natuurontwikkeling versterken de aangrenzende EHS-gebieden.



Figuur 3. Ligging van het plangebied t.o.v. de Ecologische Hoofdstructuur.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek omvat twee onderdelen:

- 1) het beschrijven van relevante onderdelen/passages uit de wet en eventuele jurisprudentie.
- 2) het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten.

Voor dit laatste onderdeel is de databank van Stichting Staring Advies geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures. Het Natuurloket is eveneens geraadpleegd.

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	21-okt-09	13:15-14:30	Zonnig, droog, 16 °C, wind 1-2 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het bronnenonderzoek en het quickscan natuuronderzoek.

3.2.1 Bronnenonderzoek

KISAL

Met behulp van het literatuuronderzoek en de waarnemingsdatabank KISAL van Stichting Staring Advies (zie bijlage 1), zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in of in de directe omgeving van het plangebied vastgesteld. In een sloot ten oosten van het plangebied is de niet beschermde aandachtsoort waterviolier aangetroffen.

Natuurloket

Het Natuurloket (zie bijlage 2) geeft melding van een aantal beschermde soorten voor km-hok 217-444:

- 1 licht beschermde plantensoort (Flora- en faunawet, tabel 1);
- 1 streng beschermd zoogdier (Flora- en faunawet, tabel 2/3);
- 2 licht beschermde amfibieën (Flora- en faunawet, tabel 1).

Het is niet bekend om welke soorten het gaat. De locatie is matig geschikt voor enkele tabel 1 soorten als brede wespenorchis, grasklokje, gewone vogelmelk e.d. Deze soorten zijn echter niet op de locatie aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het veldbezoek is echter in het late najaar (medio oktober) uitgevoerd, waardoor de soorten gemist kunnen zijn. Met name een voorjaarssoort als gewone vogelmelk kan in het najaar gemakkelijk over het hoofd gezien worden. In de KISAL-databank zijn geen gegevens van beschermde of Rode lijstgenoteerde soorten binnen de plangrenzen bekend.

De 2 licht beschermde amfibieën zijn vermoedelijk buiten het plangebied aangetroffen, in of langs de Zelhemsche Beek of Heidenhoekse Vloed. Geschikte voortplantingswateren voor amfibieën ontbreken in het plangebied. De watervoerende sloot op de grens van het plangebied is matig geschikt voor enkele algemene soorten. Geschikt landhabitat voor amfibieën is schaars in het plangebied.

Het gebied is alleen goed onderzocht op vaatplanten, de overige soortgroepen zijn niet, slecht of redelijk onderzocht.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Mogelijk komen er enkele algemene, licht beschermde soorten (Flora- en faunawet tabel 1) als brede wespenorchis en gewone vogelmelk voor in de bosranden langs de grenzen van het plangebied. In de rest van het plangebied worden geen beschermde soorten verwacht, omdat het terrein hiervoor ongeschikt is en te intensief beheerd wordt. Streng beschermde plantensoorten worden niet verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid duiden niet op een geschikt milieu voor streng beschermde plantensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn uitsluitend algemene soorten aangetroffen.

Op het (recent gemaaide) graslandperceel, dat het grootste gedeelte van het plangebied beslaat, komen soorten voor als engels raaigras, gewone paardebloem, smalle weegbree, grote weegbree, kweek en ridderzuring. In dit perceel zijn diverse walnoten en fruitbomen aangeplant.

De tuin rondom het woonhuis en kantoorgebouw bestaat voornamelijk uit intensief beheerd gazon. De tuin wordt omsloten door een beukenhaag.

Aan de noordkant wordt het gebied begrenst door een watervoerende sloot. In deze sloot is nauwelijks vegetatie aanwezig. Op de oevers zijn algemene soorten te vinden als grote brandnetel, gele lis, pitrus, liesgras, zevenblad en algemene grassoorten.

Centraal in het plangebied ligt een klein bosje omringd door Italiaanse populieren. De houtige vegetatie van dit bosje en de bosstrook (AZC terrein) grenzend aan het plangebied bestaat uit soorten als gewone es, meidoorn, Gelderse roos, zomereik, ruwe berk, zwarte els, grauwe wilg, schietwilg en sleedoorn. Aan de noordwestzijde staan in deze bosrand diverse oude populieren, waaronder enkele dode exemplaren. In deze bomen zijn enkele holten aanwezig die geschikt zijn voor vleermuizen en holenbroedende vogels.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek op 21 oktober zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen: buizerd, houtduif, roodborst en zwarte kraai. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of sporen van nesten van soorten met vaste verblijfplaatsen (bijv. kerkuil, steenuil, gierzwaluw) aangetroffen. De aanwezigheid van een broedgeval van deze jaarrond beschermde soorten wordt niet verwacht, doordat geschikte broedgelegenheden ontbreken. Het centraal gelegen bosje en de bosranden rondom het plangebied zijn geschikt broedgebied voor enkele soorten van bos- en struweel. In een aantal oude en dode populieren in de bosrand van het AZC terrein zijn holten aanwezig die geschikt zijn voor soorten als grote bonte specht en boomklever. Naast deze waarnemingen kunnen er nog andere soorten een territorium bezetten in het omringende gebied waardoor ze gebruik maken van het plangebied.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren aangetroffen. Het gebruik van het plangebied door algemene soorten als haas, egel, konijn, spitsmuizen en echte muizen is te verwachten. Het plangebied is geschikt foerageergebied voor de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet tabel 2). Een vaste verblijfplaats van de steenmarter is niet aangetroffen. Deze verwachten we ook niet, door het ontbreken van geschikte schuilplaatsen.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht binnen het plangebied. De gebouwen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten. De gebouwen hebben geen spouwmuren, geen pannendaken met dakbeschot e.d. Hierdoor zijn er geen geschikte locaties in de gebouwen aangetroffen die met betrekking tot het microklimaat voldoen aan de eisen die vleermuizen stellen aan een verblijfplaats. Deze gebouwen blijven bovendien behouden bij de geplande ruimtelijke ontwikkelingen. Er zijn geen oude bomen of bomen met holten in het plangebied, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten ook uitgesloten is. In enkele populieren in de bosrand van het AZC terrein (buiten plangebied) zijn holten aanwezig waar

mogelijk boombewonende soorten kunnen verblijven. Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in populieren, maar geven de voorkeur voor andere loofhoutsoorten als beuk, eik en wilg. De omgeving van het plangebied is door het open karakter slechts matig geschikt als jachtgebied voor vleermuizen. Alleen de bosranden van het AZC terrein en van het centraal gelegen bosje zijn geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Deze groengebieden blijven behouden.

Amfibieën

Amfibieën zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De watervoerende sloot en aangrenzende groenstroken zijn geschikt leefgebied voor enkele algemene, licht beschermde soorten (Flora- en faunawet tabel 1) als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Streng beschermde soorten worden hier niet verwacht, omdat geschikt leefgebied ontbreekt. De watergang heeft voor streng beschermde amfibieën (Flora- en faunawet tabel 2/3) nauwelijks geschikte oevers en onderwatervegetatie ontbreekt grotendeels. Uit de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van streng beschermde amfibieën bekend.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen en ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor deze diergroep. Uit de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van reptielen bekend.

Vissen

De watervoerende sloot is ongeschikt leefgebied voor beschermde vissoorten. Er is nauwelijks oever- en watervegetatie en het bodemsubstraat is ongeschikt voor beschermde vissoorten.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep. Tijdens het veldbezoek is 1 exemplaar van het klein koolwitje aangetroffen.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en Faunawet (FF-wet). Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 3). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Op enkele plekken in en rondom het plangebied worden licht beschermde soorten als brede wespenorchis en gewone vogelmelk verwacht. Het Natuurloket maakt melding van 1 licht beschermde soort. Dit betreft vermoedelijk één van deze soorten. De KISAL-uitsnede laat geen waarnemingen zien van beschermde soorten. Voor licht beschermde soorten (Flora- en faunawet tabel 1) geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels

Alle waargenomen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Soorten die verwacht kunnen worden staan, met uitzondering van de steenmarter, allemaal vermeld in tabel 1 en zijn daarmee licht beschermd. Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor deze soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is binnen het plangebied geen sprake. Geschikte plekken voor verblijfplaatsen ontbreken.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen staan vermeld in tabel 3 en de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn. Enkele delen van het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Deze gebieden blijven behouden bij de geplande ruimtelijke ingrepen. Door de geplande natuurontwikkeling en de aanleg van lijnvormige groenelementen neemt de kwaliteit van het plangebied als foerageergebied voor vleermuis sterk toe. Wanneer enkele recent aangelegde groenelementen (fruitbomen, hagen en walnootsingels) zich ontwikkelen ontstaat ook hier geschikt foerageergebied voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig en ook niet te verwachten door het ontbreken van geschikte holten in bomen of gebouwen binnen het plangebied. In enkele populieren in de bosrand van het aangrenzende AZC terrein zijn holten aanwezig die mogelijk geschikt zijn voor vleermuizen. Deze bomen vallen buiten het plangebied. Bovendien blijft deze groenstrook behouden, zodat negatieve effecten op deze mogelijke verblijfplaatsen uit te sluiten zijn.

Overige diersoorten

Beschermd amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelden zijn niet aangetroffen. Enkele delen van het plangebied zijn geschikt leefgebied voor een aantal licht beschermde amfibieën (Flora- en faunawet tabel 1). Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling. Streng beschermde amfibieën zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Gezien het ontbreken van (voldoende) geschikt leefgebied zijn streng beschermde reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied.

Door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij onder andere de aanleg van poelen en natuurvriendelijke oevers van de bestaande sloot gepland staat, wordt het plangebied aantrekkelijker voor amfibieën en diverse ongewervelden als dagvlinders en libellen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën

Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

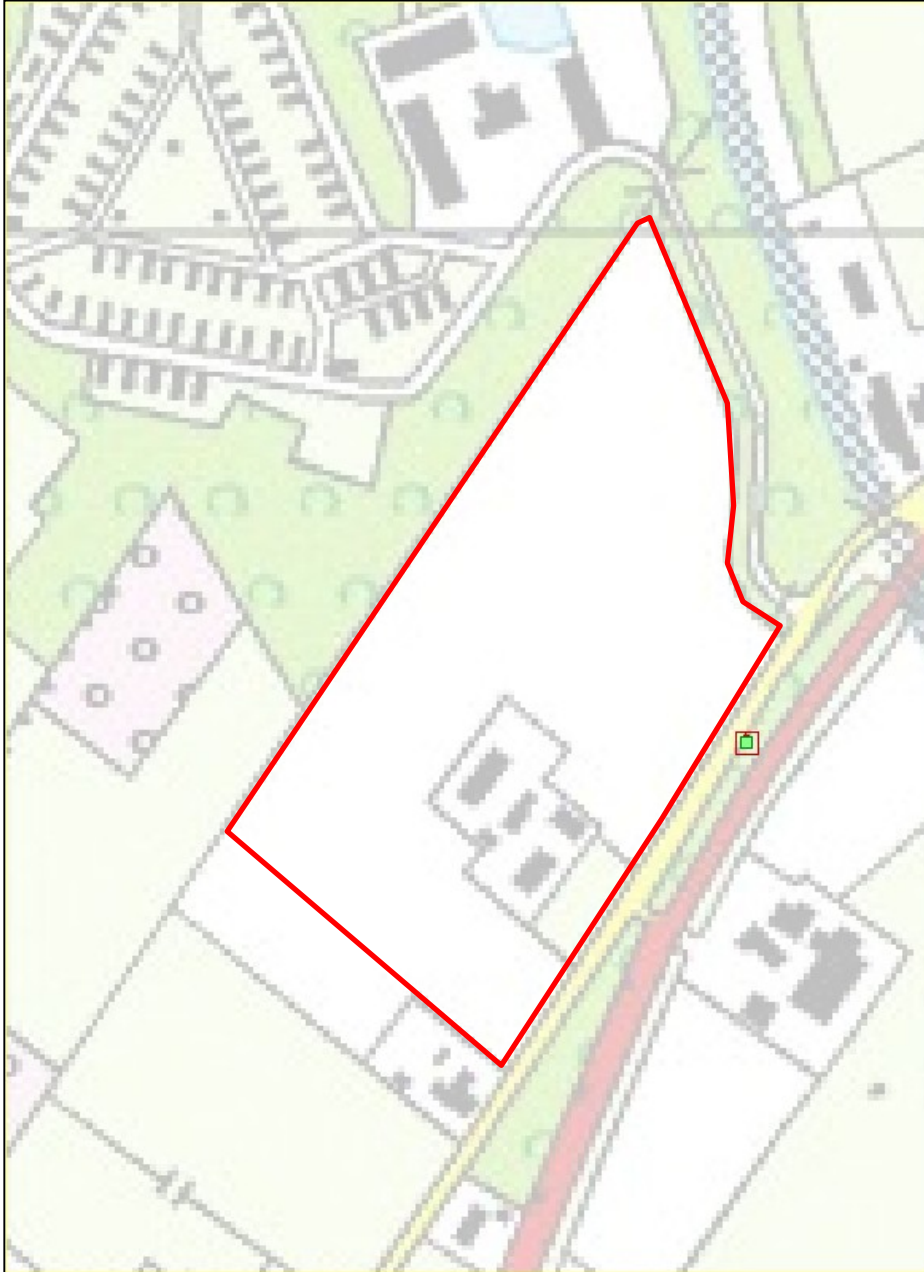
Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Kruisbergseweg 181 trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Bijlage 1 Kisal gegevens



■ Waterviolier

Bijlage 2 Gegevens Natuurloket



Rapportage voor kilometerhok X:217 / Y:444

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1					goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren		1		1		slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	2					redelijk	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						redelijk		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						redelijk		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Bijlage 3 Impressie plangebied



Bijlage 4 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën (zie tabel 2), elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening.

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 2. Beschermingsregimes Flora- en faunawet.

In de tabel wordt melding gemaakt van de gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 2). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft. Voor ruimtelijke ontwikkelingen is de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector (Arcadis, november 2006) van toepassing.

Tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Tabel 3, soorten van de Habitatrichtlijn: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting stiring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

